

**ІСТОРІЯ
ДЕРЖАВНОЇ
СЛУЖБИ
В УКРАЇНІ**

ТОМ 4

**ДОКУМЕНТИ
І МАТЕРІАЛИ**

Головне управління державної служби України
Інститут історії України Національної академії наук України

Історія державної служби в Україні

У п'яти томах

Том 4

ДОКУМЕНТИ І МАТЕРІАЛИ

1775–1913

Київ
Ніка-Центр
2009

Колектив упорядників:

Г. В. Боряк (керівник колективу упорядників), Т. С. Водотика, Р. Б. Воробей, О. І. Галенко, О. І. Ганжа, М. В. Делеган, Л. Я. Демченко, Д. Д. Жмундуляк, Н. Г. Каше-варова, В. С. Лозицький, Н. І. Лісунова, Н. В. Маковська, Ю. А. Мицик, Т. М. Омельчук, Г. В. Папакін, Д. І. Пельц, В. С. Шандра

Відповідальні редактори:

Т. В. Мотренко, В. А. Смолій

Редакційна колегія:

Г. В. Боряк, А. В. Вишневський, В. О. Крупина (відповідальний секретар), С. В. Кульчицький, В. М. Литвин, В. І. Луговий, О. С. Онищенко, Ю. С. Шемшученко

У томі вміщено законодавчо-нормативні акти, за допомогою яких верховна влада здійснювала адміністративно-територіальні реформи та запроваджувала державні установи від часу включення українських територій до складу Російської і Австрійської імперій і до початку Першої світової війни.

Розпорядча документація вищих і центральних органів влади відображає принципи та засади формування системи місцевих органів влади та їх апарату, в тому числі й органів обліку та нагляду за чиновниками і службовцями, враховуючи моделі поведінки місцевих еліт у ставленні до монархів. Йдеться також про контроль за соціальною, чисельною, етнічною та освітньою конфігурацією чиновницького корпусу. Розкрито види та зміст державної служби, вжиті заходи як матеріального, так й морального стимулювання для формування у державного службовця високої відповідальності за управлінську справу.

Діловодна документація місцевого походження дозволяє простежити, наскільки ефективними були наслідки урядової політики в галузі державної служби та до яких засобів вдавалася держава, аби підняти її результативність.

Реалізація проекту приурочена до 90-річчя запровадження державної служби в Україні та здійснюється на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України «Про відзначення 90-річчя запровадження державної служби» від 11 червня 2008 року №817 р. У рамках цього проекту у 2008 р. були видані «Нариси історії державної служби в Україні» (київське видавництво «Ніка-Центр», 536 с.).

784735

Перелік документів

№ 323	1775 р., листопада 7. Москва. – “Учреждения для управления губерний Всероссийской империи” імператриці Катерини II – законодавчий акт, згідно з яким здійснювалася реформа місцевого адміністративно-поліцейського управління та судівництва, зокрема, визначався склад губернських і повітових установ, штатний розпис, номенклатура місцевої адміністрації.	19
№ 324	1782 р., квітня 8. С.-Петербург. – 3 “Устава благочиния или полицейского” імператриці Катерини II – нормативно-правового акта, згідно з яким у Російській імперії створювалася система поліцейських органів та визначалися напрямки їхньої діяльності, функції, повноваження та обов’язки службовців, порядок проходження служби тощо	88
№ 325	1784 р., січень. – Чолобитна значкового товариша Григорія Устимовича до імператриці Катерини II про призначення його на службу у Київське намісницьке правління	116
№ 326	1784 р., квітня 24. Царське Село. – Указ імператриці Катерини II про затвердження адміністративного поділу та штатів установ Таврійської області.	116
№ 327	1785 р., січня 5. [Гадяч]. – Формулярний список про службу сотенного писаря полку Гадяцького Михайла Коломійцева.	123
№ 328	1785 р., квітня 21. С.-Петербург. – Грамота на права і вигоди містам імператриці Катерини II, згідно з якою запроваджувалися органи міського управління в Російській імперії	124
№ 329	1785 р., квітня 21. С.-Петербург. – Грамота на права, вольності і переваги шляхетного російського дворянства імператриці Катерини II	169
№ 330	1789 р., липня 26. С.-Петербург. – Указ Сенату київському губернатору Семену Ширкову про службове недбалство голови Київської цивільної палати Григорія Іваненка, а також про встановлення контролю за дотриманням в установах губернії належного розпорядку роботи та нагляду за виконанням службовцями “присутственных” місць своїх обов’язків.	195
№ 331	1791 р., лютого 28. Сімферополь. – Витяг з протоколу засідання Таврійського обласного правління про призначення колезького регістратора Турчанінова архіваріусом правління.	197
№ 332	1794 р., січня 4. Київ. – Присяга дворян Київського намісництва перед виборами урядовців до місцевих станових дворянських органів та державних установ.	197
№ 333	1794 р., січень. Київ. – Присяга обраних дворянством посадовців до станових дворянських органів та державних установ Київського намісництва.	198

№ 334	1796 р., листопада 30. С.-Петербург. – Іменний указ імператора Павла I Сенату “О восстановлении в Малороссии правления и судопроизводства сообразно тамошним правам и прежним обрядам”.....	200
№ 335	1796 р., грудня 12. С.-Петербург. – Іменний указ імператора Павла I Сенату про новий адміністративно-територіальний поділ Російської держави на губернії.....	201
№ 336	1797 р., січня 21. – Лист малоросійського генерал-губернатора князя Олексія Куракіна до Балтазара Кампенгаузена з проханням надіслати послужні списки чиновників, звільнених у зв'язку з введенням нових штатів у губерніях, для подальшого їх працевлаштування.....	202
№ 337	1798 р., червня 8. Харків. – Пропозиції слобідсько-українського губернатора щодо виконання імператорського указу про безумовне дотримання діючих приписів при прийнятті на службу чиновників, зокрема, щодо їхнього соціального походження, погодження кандидатур тощо.....	203
№ 338	1798 р., серпня 6. Чернівці. – Із списку державних службовців Чернівецького суду із зазначенням посад, розмірів посадового окладу та дати призначення на посаду.....	206
№ 339	1799 р., не пізніше січня 13. – Рапорт малоросійського цивільного губернатора Михайла Міклашевського малоросійському військовому генерал-губернатору Олександрю Беклешову з проханням нагородити колезького радника Войцеховича за тривалу, вірну і сумлінну службу.....	209
№ 340	1799 р., травня 14. – Подання Київського губернського правління малоросійському військовому генерал-губернатору Олександрю Беклешову про нагородження засідателя Липовецького земського суду Івана Гаєвського за сумлінну працю обер-офіцерським чином. Формулярний список Івана Гаєвського.....	211
№ 341	1799 р., жовтня 24. Одеса. – Наказ із Новоросійського губернського правління про направлення нездібних або недбайливих у цивільній службі дворян на військову службу.....	215
№ 342	XVIII ст. – Фрагменти праці французького дипломата Шарля де Пейссонеля “Записка про Малу Татарію” із свідченнями про вищих урядовців Кримського ханату.....	215
№ 343	1800 р., листопада 1. С.-Петербург. – Схвалена імператором Павлом I доповідь Сенату про порядок обрання чиновників у губерніях колишньої Речі Посполитої: Волинській, Подільській, Мінській.....	223
№ 344	1802 р., лютого 3. С.-Петербург. – Указ Сенату Чернігівському губернському правлінню з оголошенням імператорського указу про пожалування чиновникам Милорадовичу, Савицькому, Красовському, Соколовському, Руновському чинів і довічного утримання.....	227
№ 345	1802 р., березня 7. Чернігів. – Наказ Малоросійського губернського правління про заборону всім установам приймати на роботу помічника пристава, відставного прапорщика Григорія Хідомцева за посадові злочини, скоєні в запасному соляному магазині Зеландської фортеці...	228

№ 346	1802 р., травня 19. С.-Петербург. – Іменний указ імператора Олександра I Сенату про уніфікацію порядку виборів на посади, “избранію дворянства предоставленные”, у губерніях Правобережної та Лівобережної України на основі чинного російського законодавства.	228
№ 347	1802 р., не пізніше червня 26. Полтава. – Текст присяги, яку прийняли дворяни Полтавської губернії щодо обрання ними кандидатів на державні посади.	229
№ 348	1802 р., жовтня 8. С.-Петербург. – Указ Сенату про поділ Новоросійської губернії на Миколаївську, Катеринославську й Таврійську, створення губернських і повітових установ та призначення службовців	230
№ 349	1803 р., лютий. С.-Петербург. – Указ імператора Олександра I миколаївському військовому губернатору Сергію Беклешову про його обов'язки з управління Миколаївською, Катеринославською та Таврійською губерніями	234
№ 350	1803 р., серпня 31. С.-Петербург. – Указ Сенату з повідомленням про початок діяльності губернських установ новостворених Херсонської й Таврійської губерній.	237
№ 351	1804 р., червня 23. С.-Петербург. – Указ Сенату Головному управлінню училищ про затвердження міністром народної освіти Петром Заводовським мундирів викладачів Харківського університету та чиновників навчального округу	237
№ 352	1808 р., січня 21. Чернігів. – Указ Сенату Малоросійському Чернігівському губернському правлінню щодо оголошення догани губернському секретарю, колишньому підсудку Стародубського повітового суду Василю Рачинському	238
№ 353	1808 р., квітня 13. Катеринослав. – 3 наказу Катеринославського губернського правління з оголошенням указів Сенату про призначення катеринославського та херсонського цивільних губернаторів та інші кадрові питання.	239
№ 354	1808 р. – Із довідника історика-аматора Василя Ломиковського “О древних обычаях малороссийских, о службе воинской и гражданской, о чинах и должностях чиновников” про військову та державну службу на Гетьманщині	240
№ 355	1809 р. Чернігів. – Формулярний список про службу чернігівського віце-губернатора Михайла Сахновського	262
№ 356	1810 р., січня 1. С.-Петербург. – Текст присяги, яку склали члени Державної ради Російської імперії	266
№ 357	1811 р., червня 25. С.-Петербург. – Маніфест імператора Олександра I “Общее учреждение министерств”, підготовлений Михайлом Сперанським, згідно з яким у Російській імперії впроваджувалася система центрального управління галузями з уніфікованою структурою та діловим обслуговуванням.	267
№ 358	1811 р., серпня 26. Царське Село. – Указ імператора Олександра I Сенату про запровадження при повітових училищах посади почесного доглядача зі статусом державної служби	307

№ 359	1812 р., червня 13. Сімферополь. – Циркулярний лист директора училищ Таврійської губернії Федора Заставського доглядачу училищ Мелітопольського повіту Шубякову про прийняття на службу лише тих осіб, які мають свідоцтва про освіту (“о своем учении письменных от училищного начальства видов”).....	308
№ 360	1813 р. Стародуб. – Рапорт Стародубського тимчасового земського повітового суду Малоросійському Чернігівському губернському правлінню про звільнення писаря цього суду Дворецького за станом здоров'я.....	309
№ 361	1816 р., травня 19. Катеринослав. – Наказ з Катеринославського губернського правління з оголошенням указу Сенату про заборону прийняття на державну службу виключених з Пажеського корпусу за негідну поведінку пажів Дмитра Ханікова та Євгена Баратинського..	310
№ 362	1816 р., липня 31. Олександрівськ. – Клопотання Олександрівської міської ратуші до Катеринославського губернського правління про нагородження колезького секретаря Івана Єшнікова за “всегдашние труды и бдительное отправление дел” черговим чином.....	311
№ 363	1817 р., травня 14. Сімферополь. – Лист директора училищ Таврійської губернії Федора Заставського до доглядача Оріхівського повітового училища Шубякова з відмовою звільнити чиновників від “постою” у зв'язку з відсутністю у м. Оріхові потрібних будинків.....	312
№ 364	1817 р., червня 21. Сімферополь. – Лист директора училищ Таврійської губернії Федора Заставського до доглядача Оріхівського повітового училища Шубякова про заборону носіння відставними чиновниками мундирів.....	312
№ 365	1822 р., лютого 22. Олександрівськ. – Клопотання колезького реєстратора Олександрівського повітового казначейства Іллі Попандопуло про звільнення його із займаної посади з наданням атестата за “беспорочную службу”.....	313
№ 366	1826 р., квітня 21. С.-Петербург. – Рескрипт імператора Миколи I міністру внутрішніх справ Василю Ланському про витребування з чиновників підписок про їхню неналежність до таємних товариств	314
№ 367	1826 р., листопада 29. Катеринослав. – Наказ Катеринославської казенної палати про нагородження підканцеляриста Олександрівського повітового казначейства Петра Ніколаєва черговим чином	316
№ 368	1827 р., серпня 8. Київ. – Повідомлення київського військового губернатора Петра Желтухіна начальнику III відділення власної й. і. в. канцелярії Олександрю Бенкендорфу про результати ревізії державних установ губернії, під час якої виявилися певні недоліки в їхній діяльності.....	317
№ 369	1827 р., грудня 6. С.-Петербург. – Указ імператора Миколи I Сенату про впорядкування пенсійного забезпечення чиновників “в награду трудов, подъемлемых на службе”. <i>Статут про пенсії та одноразові допомоги</i>	321
№ 370	1829 р., січня 26. Чернігів. – Протокол засідання Чернігівського губернського правління про слухання указу Сенату щодо надання вищих посад чиновникам Чернігівської губернії	337

№ 371	1829 р., березня 4. Катеринослав. – Наказ Катеринославської казенної палати Олександрівському повітовому казначейству про організацію іспитів з граматики та арифметики при вступі на посаду чиновників, “без чего они по службе терпимы быть не могут”	339
№ 372	1829 р., березня 21. Олександрівськ. – Клопотання губернського секретаря Тимофія Решетилова про зарахування його на вакантну посаду штатного писаря Олександрівського повітового казначейства	340
№ 373	1829 р., липня 31. Катеринослав. – Наказ Катеринославської казенної палати про відмову у прийнятті на службу до Олександрівського повітового казначейства губернського секретаря Тимофія Решетилова через з відсутність вакансії.	341
№ 374	1831 р., лютого 23. С.-Петербург. – Указ Сенату, схвалений Миколою I, про запровадження у приєднаних до Російської імперії губерніях уніфікованої російської назви станових дворянських посад – губернських і повітових предводителів дворянства – замість традиційних українських і польських.	342
№ 375	1831 р., березня 19. С.-Петербург. – Циркуляр Міністерства внутрішніх справ цивільним губернаторам з повідомленням про введення в дію петербурзьким цивільним губернатором посадових інструкцій чиновників губернського правління та з надісланням зазначених інструкцій для розгляду та впровадження. Тексти інструкцій	343
№ 376	1831 р., грудня 6. С.-Петербург. – “Положение о порядке дворянских собраний, выборов и службы по оным” з наданням виборній службі статусу державної, затверджене Маніфестом імператора Миколи I	345
№ 377	1832 р., червня 11. Чернігів. – Наказ Малоросійського Чернігівського губернського правління Новгород-Сіверській міській думі з оголошенням рішення Ради міністрів про необхідність надання чиновниками, які призначаються на службу шляхом виборів від дворянства, документів про попередню службу	374
№ 378	1832 р., липня 28. Чернігів. – Наказ Малоросійського Чернігівського губернського правління в Новгород-Сіверську міську думу з оголошенням указу Сенату про запровадження адміністративних стягнень для чиновників за прострочення відпусток	376
№ 379	1832 р. Київ. – Проект заснування совісного суду в Київській губернії, запропонований губернським дворянським зібранням київському військовому, подільському і волинському генерал-губернатору Василю Левашову	378
№ 380	1832–1890 рр. – З “Устава о службе по определению от правительства”, в якому визначено її соціоетнічну конфігурацію, права й обов’язки чиновників та службовців, а також з’ясовано вимоги верховної влади до її якісного та ефективного виконання	382
№ 381	1833 р., вересня 10. С.-Петербург. – Циркулярний лист Департаменту народної освіти попечителю Одеського навчального округу про надання чиновникам допомоги при пошлюбленні доньок	519
№ 382	1833 р., вересня 30. С.-Петербург. – Циркулярний лист Міністерства народної освіти про дозвіл на виплату родинам померлих чиновни-	

	ків одноразової допомоги замість нарахування пенсії за умови, коли “сім’я умерших чиновників сами будуть просити”	520
№ 383	1833 р., грудня 21. Сімферополь. – Лист директора училищ Таврійської губернії Федора Заставського до доглядача Оріхівського повітового училища про надання чиновникам при нагородженні замість подарунку грошової винагороди.....	520
№ 384	1834 р., січня 17. С.-Петербург. – <i>“Штат особого управління мало-російськими козаками”</i> , затверджений імператором Миколою I	521
№ 385	1834 р., листопада 29. С.-Петербург. – Указ Сенату про порядок нагородження чиновників при відставці чинами за умови засвідчення їх “ревної та безпорочної служби”.....	522
№ 386	1834 р., грудня 18. С.-Петербург. – Циркулярний лист Міністерства народної освіти про надання дозволом навчальних округів про порядок звільнення чиновників за невідповідність займаній посаді	524
№ 387	1835 р., січня 8. С.-Петербург. – Циркулярний лист Міністерства народної освіти про надання дозволу чиновникам на приватну педагогічну діяльність, “если только занятия по службе будут совместны с сею новою обязанностью”, а також за умови отримання на це дозволу безпосереднього керівництва.....	525
№ 388	1835 р., жовтня 5. Харків. – Звернення слобідсько-українського цивільного губернатора та виконуючого обов’язки військового губернатора міста Харкова Петра Трубецького до Слобідсько-Українського губернського правління про прийняття на посаду перекладача при губернському правлінні Павла Іноземцева.....	527
№ 389	1835 р., жовтня 15. Харків. – Присяга (“клятвенное обещание”) Павла Іноземцева при вступі на посаду перекладача Слобідсько-Українського губернського правління.....	528
№ 390	1835 р., жовтня 15. Харків. – Клопотання “неслужащего дворянина” Федора Рогожина про прийняття його на службу в Слобідсько-Українське губернське правління	529
№ 391	1836 р., червня 10. Київ. – Записка титулярного радника Максима Кириченка київському, подільському і волинському генерал-губернатору Олександрю Гур’єву з поясненням причин, “от коих происходят беспорядки и неуспешность в производстве дел” у Волинському губернському правлінні	529
№ 392	1837 р., квітня 30. Чернігів. – Запис у книзі Чернігівського губернського правління про винесення суворої догани старшому помічнику столоначальника губернського правління Єфрему Теремцю за ухиляння від служби та брутальне поводження з колегами.....	544
№ 393	1837 р., червня 3. С.-Петербург. – Схвалений іменним указом Миколи I Сенату <i>“Загальний наказ цивільним губернаторам”</i> , що став основним законодавчим актом, за яким визначалося коло повноважень і обов’язків губернаторів в Російській імперії	544
№ 394	1840 р., серпня 22. Чернігів. – Пропозиція чернігівського цивільного губернатора Миколи Жукова губернському правлінню щодо призна-	

	чення на службу до канцелярії цивільного губернатора канцеляриста Івана Богдановича.....	631
№ 395	1840 р., грудня 19. – Мирський вирок татарських поселян сільської громади с. Біюк Ламбат Алуштинської волості про відправлення до Алуштинської волосної управи коштів на утримання чиновницького апарату.....	632
№ 396	1843 р., листопада 9. Київ. – Конфіденційний лист київського, подільського і волинського генерал-губернатора Дмитра Бібікова до міністра внутрішніх справ Лева Перовського про необхідність звільнення з посади волинського губернатора Григорія Лашкарьова у зв'язку із негідною поведінкою його дружини, що шкодить іміджу влади і ставить під загрозу “общую цель обрусения края”.....	633
№ 397	1844 р., лютого 1. Київ. – Конфіденційне прохання київського, подільського і волинського генерал-губернатора Дмитра Бібікова до міністра внутрішніх справ Лева Перовського щодо прискорення звільнення з посади волинського губернатора Григорія Лашкарьова.....	634
№ 398	1845 р., лютого 7. Харків. – Лист харківського віце-губернатора до Харківського губернського правління про нагородження чиновників губернського правління Єгора Павловського і Микити Пересипкіна відзнаками відповідно за 15- та 20-річну службу.....	635
№ 399	1845 р., вересень. Чернігів. – Клопотання Полікарпа Безлюдного про прийняття його на службу в Чернігівське губернське правління; свідоцтво про народження, видане Чернігівською духовною консисторією, від 30 вересня 1835 р.; свідоцтво про дострокове припинення навчання у Ніжинській гімназії від 1 серпня 1845 р.....	636
№ 400	1845 р., жовтень. Чернігів. – Наказ Чернігівського губернського правління з оголошенням указу Сенату про підвищення в чинах чиновників різних установ Чернігівської губернії.....	637
№ 401	1846 р., квітня 22. Чернігів. – Повідомлення в. о. чернігівського цивільного губернатора з оголошенням указу імператора Миколи I про затвердження дійсного статського радника Павла Гессе на посаді чернігівського цивільного губернатора.....	639
№ 402	1847 р., вересня 16. Чернігів. – Наказ Чернігівського губернського правління з оголошенням указу Сенату з відмовою у наданні першого класного чину “на праве дворянском” службовцям різних установ через недоведення ними дворянського походження.....	640
№ 403	1848 р., листопада 30. Житомир. – Донесення волинського цивільного губернатора київському військовому, волинському і подільському генерал-губернатору Дмитру Бібікову про закриття слідчої справи щодо зберігання канцеляристом Кирилом Радзиковським у своєму домі службових паперів у зв'язку із зникненням порушника.....	640
№ 404	1849 р., січня 6. Львів. – Повідомлення Галицького губернаторства про вилучення з тексту присяги державних службовців зобов'язання не брати участі в таємних товариствах та скасування вимоги надання ними відповідних обов'язкових розписок на підставі указу Міністерства внутрішніх справ від 14 грудня 1848 року.....	642

№ 405	1849 р., квітня 15. Кам'янець-Подільський. – Звіт голови Кам'янець-Подільського совісного суду Віктора Аскоченського про діяльність суду.....	643
№ 406	1849 р., травня 27, червня 3. Чернігів. – Атестат Чернігівського земського суду та свідоцтво, видане предводителем чернігівського повітового дворянства Василем Дуніним-Борковським відставному колезькому реєстратору Артемію Товстоносу для призначення його на службу до губернського правління	645
№ 407	1850 р., березня 17. С.-Петербург. – Правила проведення спеціальних іспитів при наданні класного чину учням аптекарів і лікарів, фельдшерів, костоправів і дантистів та програми іспитів, затверджені міністром внутрішніх справ Левом Перовським	646
№ 408	1850 р., травня 3. Відень. – З інструкції про обов'язки посадовців щодо виконання Тимчасового закону про збори за вчинення правових дій, оформлення юридичних актів, офіційних документів.....	650
№ 409	1853 р., листопада 22. Чернівці. – З відомостей про особовий склад службовців Чернівецького міського магістрату із зазначенням посадових обов'язків кожного	653
№ 410	1854 р., жовтня 10. Відень. – Із розпорядження цісаря Франца Йосифа щодо порядку складання іспитів та призначення на державну службу.....	655
№ 411	1860 р., грудня 7. С.-Петербург. – Свідоцтво імператора Олександра II про присвоєння колезькому асесору Карлу Лехнеру чину надвірного радника.....	659
№ 412	1860 р., грудня 29. С.-Петербург. – Указ Сенату з питання призначення пенсії родинам померлих та звільнених у відставку чиновників цивільних та військових навчальних закладів	660
№ 413	1861 р., січня 25. Чернігів. – З протоколу засідання Чернігівського губернського правління про стягнення на користь приказу громадської опіки з доглядача сирітського будинку, колезького повітового стряпчого Радомінова грошей, витрачених ним не за призначенням ...	661
№ 414	1861 р., вересня 6. Чернігів. – З протоколу засідання Чернігівського губернського правління про зловживання службовим становищем та розтрату державних коштів секретарем Чернігівського магістрату Петром Зенченком	664
№ 415	1861 р., вересня 7. Чернігів. – З протоколу засідання Чернігівського губернського правління щодо притягнення до суду секретаря Середино-Будянської ратуші Василенка та членів Новгород-Сіверського магістрату за безлад, допущений у грошових книгах	665
№ 416	Не пізніше 1863 р. Чернівці. – З Регламенту Буковинського сейму	666
№ 417	1864 р., січня 1. С.-Петербург. – Ухвалене імператором Олександром II <i>“Положення про губернські і повітові земські установи”</i> , що визначало функції, коло обов'язків та склад земських установ – виборних органів місцевого управління із самоврядними повноваженнями для забезпечення соціального і економічно-господарського розвитку повітів і губерній Російської імперії.....	673

№ 418	1864 р., лютого 18. Чернігів. – Пояснення канцелярського служителя Чернігівського губернського правління Митрофана Данилевича щодо невиходу на службу; витяг з протоколу засідання правління	689
№ 419	1864 р., червня 9, червня 21. Чернігів. – Повідомлення чернігівського цивільного губернатора Сергія Голіцина губернському правлінню щодо обставин звинувачення у крадіжці канцелярських служителів губернського правління Петра Ягодівського, Володимира Бобровського, Петра Кондорського та Івана Беякова	690
№ 420	1864 р., листопада 20. С.-Петербург. – Форми присяг судді, судового пристава та присяжного повіреного (адвоката), що склалися згідно з судовими статутами 1864 р.	691
№ 421	1864 р., грудень. Новозибків. – Довідка Дворянського зібрання Новозибківського повіту Чернігівської губернії щодо призначення пенсії вдові колезького асесора Павла Понаревського за службу чоловіка	692
№ 422	1865 р., не пізніше квітня. Київ. – Текст присяги, прийнятої членами Київської палати карного і цивільного суду	694
№ 423	1866 р., березня 23. Львів. – Закон Крайової служби, прийнятий на 59-му засіданні Крайового сейму (форми присяг для службовців: рахункового відділу, фінансистів, сторожів, возного (нижчого канцелярського службовця), швейцара, машиніста (секретаря, друкаря)	695
№ 424	1867 р., серпня 22. Буда. – Розпорядження Угорського королівського міністерства фінансів щодо забезпечення виплат вдовам та сиротам державних службовців із розрахунку заробітної платні покійного за останній рік служби	724
№ 425	1868 р., лютого 29. С.-Петербург. – Указ Сенату Харківському губернському правлінню про надання канцелярському служителю губернського правління Миколі Карташевському чину колезького реєстратора за вислугу років	725
№ 426	1869 р., січня 12. Чернігів. – Оголошення про кадрові призначення чиновників Чернігівської губернії	725
№ 427	1869 р., січня 19. Чернігів. – Оголошення про надання чину колезького радника ревізору Чернігівської контрольної палати надвірному раднику Пирогову та інші призначення губернських чиновників	726
№ 428	1869 р., лютого 2. Чернігів. – Оголошення про нагородження колезьких асесорів: чернігівського губернського казначая Богомольця орденом Святого Станіслава 2-го ступеня і глухівського повітового казначая Бялопольського орденом Святої Анни 3-го ступеня	727
№ 429	1869 р., березня 2. Чернігів. – Оголошення про нагородження управляючого Чернігівською казенною палатою Володимира Тілена орденом Святої Анни 2-го ступеня та про кадрові призначення чиновників Чернігівської губернії	727
№ 430	1869 р., червня 1. Чернігів. – Повідомлення про оголошення подяки імператора чернігівському губернатору Сергієві Голіцину; нагородження орденами і чинами інших чиновників Чернігівської губернії	728
№ 431	1869 р., жовтня 12–13. Чернігів. – Повідомлення чернігівського губернатора Сергія Голіцина Чернігівському губернському правлінню	

	та протокол засідання губернського правління про переміщення чернігівського віце-губернатора Андрія Лівена на посаду московського віце-губернатора	730
№ 432	1869 р., грудня 4. Чернігів. – Прохання дворянина Митрофана Мокієвського-Зубка на ім'я імператора Олександра II про прийняття його на службу до Чернігівського губернського правління	731
№ 433	1870 р., червня 16. С.-Петербург. – Схвалене іменним указом Олександра II Сенату <i>Міське положення</i> , за яким проводилася реформа управління містами в Російській імперії на основі принципів самоврядування	732
№ 434	1870 р., липня 1. Чернігів. – Список посадових осіб канцелярії губернатора та Чернігівського губернського правління	759
№ 435	1870 р., не пізніше липня 8. Житомир. – Список чиновників медичної частини Волинського губернського правління, які мають право на отримання 50% надбавки	762
№ 436	1874 р., січня 29. Буда. – Із розпорядження Угорського королівського міністерства юстиції щодо добових за відрядження та плати за перевезення керівників судів, прокуратур, державних в'язниць, хімічних майстерень відповідно до їх службових рангів та підпорядкованого їм службового персоналу	765
№ 437	1875 р., квітня 29. С.-Петербург. – Схвалений імператором Олександром II висновок Державної ради щодо поширення <i>Міського положення</i> від 16 червня 1870 року на західні губернії	768
№ 438	1875 р., вересня 18. Чернівці. – Присяга, складена доктором Костянтином Томащуком після призначення його на посаду ординарного професора австрійського цивільного процесу, торгового та валютного права і філософії права Чернівецького університету	770
№ 439	1876 р., січня 16. С.-Петербург. – Доповідь міністра внутрішніх справ Олександра Тимашева імператору Олександрю II про вжиття заходів щодо обмеження святкування ювілеїв державних і приватних установ, а також окремих чиновників з нагоди "истечения известного числа лет со времени основания того или другого учреждения, или со времени вступления на службу"	773
№ 440	1876 р., травня 11. Чернівці. – Оголошення в газеті "Czernowitzer Zeitung" про проведення конкурсу на заміщення вакантної посади державного службовця XI рангу/класу на службу у канцелярії Буковинської крайової управи	776
№ 441	1876 р., листопада 24. Київ. – Копія постанови Київського губернського правління про звинувачення колишнього столоначальника правління Верцинського у хабарництві та втраті документів	776
№ 442	1877 р., серпня 4. Кам'янець-Подільський. – Із постанови Подільського губернського правління про зловживання службовця лікарського відділення Василя Гарабурди	778
№ 443	1877 р., вересня 21. Кам'янець-Подільський. – Звернення колишнього службовця лікарського відділення Подільського губернського правління Василя Гарабурди до київського, подільського і волинського	

	генерал-губернатора Михайла Черткова з проханням переглянути судову справу щодо звинувачення в службових зловживаннях	781
№ 444	1878 р., листопада 25. Житомир. – Донесення волинського губернатора Григорія Подгорічані київському, подільському і волинському генерал-губернатору Михайлу Черткову про зловживання підлеглих...	782
№ 445	1879 р., не пізніше травня 22. Одеса. – Проект тимчасових штатів Управління одеського генерал-губернатора	783
№ 446	1884 р., січня 15. Кам'янець-Подільський. – Подання подільського губернатора Леоніда Милорадовича київському, подільському і волинському генерал-губернатору Олександру Дрентельну з проханням присвоїти старшому помічнику правителя канцелярії Георгію Горохову чергового чину.....	784
№ 447	1885 р., червня 17. Кам'янець-Подільський. – Донесення подільського губернатора Віктора фон Валя київському, волинському і подільському генерал-губернатору Олександру Дрентельну про зловживання службовим становищем віце-губернатора барона Павла Гейкінга під час виконання обов'язків губернатора.....	786
№ 448	1886 р., червня 13. С.-Петербург. – Витяг з <i>Положення про особливі переваги цивільної служби у віддалених місцевостях, а також у західних губерніях і Царстві Польському</i>	788
№ 449	1887 р., січня 12. С.-Петербург. – Циркуляр Міністерства внутрішніх справ миколаївському військовому губернатору про порядок подання документів для нагородження	789
№ 450	1889 р., січня 14. Чернівці. – Текст оголошення щодо проведення конкурсу на заміщення вакантної посади повітового голови (державного службовця VII рангу/класу) в адміністративному повіті Герцогства Буковини.....	790
№ 451	1889 р., червня 7. Чернівці. – 3 кваліфікаційного листа канцеляриста Буковинської крайової управи Сімеона Гнідога.....	791
№ 452	1889 р., грудня 12. Чернівці. – Прохання службовця Йогана Гронєка до Буковинської крайової управи про надання матеріальної допомоги у зв'язку з побутовими проблемами, підтримане дирекцією допомоги службовцям при управі	794
№ 453	1890 р., липня 1. Бухарест. – <i>“Закон про сумісництво під час виконання державних службових обов'язків”</i> , що дозволяв службовцям наукову, викладацьку, літературну діяльність та забороняв їм займатися підприємництвом.....	795
№ 454	1890 р. С.-Петербург. – 3 додатків до <i>“Устава о службе по определению от правительства”</i> про уточнення умов поширення прав державної служби на випускників російських університетів та викладачів і науковців, а також пропозиції щодо можливості участі чиновників різних категорій у підприємницькій діяльності; врегулювання відзначення посадовцями ювілейних дат, поправки та пояснення стосовно представлення до нагород та надання відпусток, а також міри покарання за порушення законодавчих норм	797

№ 455	1891 р., червня 15. Будапешт. – Із статті XVII Закону 1891 року про вдосконалення органів суду і прокуратури на теренах Австро-Угорщини ..	807
№ 456	1898 р., лютого 15. Львів. – Пенсійний статут для державних службовців, ухвалений Крайовим Сеймом.....	812
№ 457	1900 р., січня 16. Чернігів. – Рішення межового відділення Чернігівського губернського правління про видачу губернському секретарю Олександрю Мезенцеву атестата про службу.....	826
№ 458	1900 р., травня 15 – грудня 18. – Листування між київським, подільським і волинським генерал-губернатором Михайлом Драгоміровим і міністром внутрішніх справ Дмитром Сипягіним про неналежне виконання службових обов'язків подільським губернатором Михайлом Семякіним, а також порушення питання про його звільнення.....	827
№ 459	1902 р., січня 16. Чернігів. – Повідомлення чернігівського губернатора Євгена Андрєєвського Чернігівському губернському правлінню про покладення на час від'їзду його обов'язків на віце-губернатора Олександра Долгово-Сабурова.....	836
№ 460	1902 р., березня 1. Київ. – Донесення київського губернатора Федора Трепова київському, подільському і волинському генерал-губернатору Михайлові Драгомірову про необхідність збільшення штатної чисельності канцелярії губернатора та виділення додаткових коштів на її утримання.....	837
№ 461	1902 р., жовтня 14. Чернігів. – Лист Міністерства внутрішніх справ чернігівському губернатору про переміщення чернігівського віце-губернатора Олександра Долгово-Сабурова на посаду віленського віце-губернатора та товариша прокурора Петербурзького окружного суду Миколи Медема – на посаду чернігівського віце-губернатора	839
№ 462	1906 р., лютого 18. Чернігів. – Лист Комітету призначення заслужених цивільних чиновників до чернігівського губернатора Миколи Чихачова з відмовою відставному колезькому асесору Миколі Уманцю у збільшенні пенсії за рахунок коштів комітету.....	840
№ 463	1906 р., квітня 23. С.-Петербург. – Схвалені імператором Миколою II <i>Основні державні закони</i> , що змінювали державний устрій імперії та фактично відігравали роль першої російської конституції.....	840
№ 464	1906 р., червня 20. Чернігів. – Лист Чернігівського губернського правління Суразькому повітовому поліцейському управлінню про оголошення зауваження суразькому справнику Савичу за несвоєчасне надання свідчень	848
№ 465	1906 р., вересня 30. С.-Петербург. – Таємний циркуляр міністра внутрішніх справ Петра Столипіна про неможливість суміщати службу в урядових установах з належністю до політичних партій та організацій.....	849
№ 466	1906 р., листопада 15. Чернігів. – Доповідна записка канцеляриста Івана Рачинського чернігівському губернатору Миколі Родіонову з клопотанням про тимчасове призначення його на посаду помічника діловода губернського правління.....	851

№ 467	1906 р., грудня 15. Чернігів. – Рішення Чернігівського губернського правління про тимчасове призначення канцеляриста Івана Рачинського на посаду помічника діловода губернського правління.....	852
№ 468	1907 р., липня 1. Будапешт. – Із статті XXVI Закону 1876 року про врегулювання оплати праці, матеріального та пенсійного забезпечення вчителів державних початкових (сільських) шкіл, що мали на теренах Австро-Угорщини статус державних службовців. Форма присяги державного вчителя.....	852
№ 469	1908 р., січня 28. Київ. – Записка київського губернатора Олексія Ігнат'єва, надіслана київському, подільському і волинському генерал-губернатору Володимирі Сухомлинову, про збільшення фінансування канцелярії губернатора у зв'язку зі зростанням обсягу виконуваних робіт.....	859
№ 470	1908 р., грудня 20. Полтава. – Наказ виконуючого обов'язки полтавського губернатора віце-губернатора про стягнення, накладені на чиновників Василя Базаряникова та Євгена Максимовича за службову недбалість.....	863
№ 471	1909 р., серпня 14. С.-Петербург. – Циркуляр Міністерства внутрішніх справ, надісланий київському, подільському і волинському генерал-губернатору Федору Трепову про надання відомостей щодо доцільності використання праці жінок на державній службі.....	864
№ 472	1909 р., жовтня 30. Київ. – Повідомлення київського, подільського і волинського генерал-губернатора Федора Трепова міністру внутрішніх справ Петру Столипіну на запит останнього щодо можливості використання праці жінок у державних установах.....	864
№ 473	1909 р., грудня 16. Плоцьк. – Повідомлення управляючого Плоцькою казенною палатою полтавському губернатору Миколі Муравйову про згоду на переведення титулярного радника Олексія Столпакова на службу до Полтавської губернії.....	867
№ 474	1910 р., січня 4, січня 5. Чернігів. – Прохання канцелярського служителя межового відділення Чернігівського губернського правління Корнілія Глушенкова до губернського землеміра про видачу посвідчення щодо його майнового стану для звільнення від сплати за навчання доньки у Чернігівській жіночій гімназії; посвідчення, видане Глушенкову.....	868
№ 475	1910 р., травня 5. Київ. – Із циркуляра київського губернатора Олексія Гірса про необхідність спрощення і скорочення листування між установами.....	868
№ 476	1913 р., січня 5. Київ. – Циркуляр київського губернатора Миколи Суковкіна підвідомчим установам і посадовим особам про ретельну перевірку формулярних списків посадових осіб губернії, що подаються до нагородження.....	869